

Vrchní státní zastupitelství

Nám. Hrdinů 1300/11

140 65 Praha 4

na vědomí

Odboru vnitřní kontroly

Policejního prezidia České republiky

Strojnická 27

170 89 Praha 7

Věc : TRESTNÍ OZNÁMENÍ

Oznamovatelé:

Jméno a příjmení:

Ing. Ladislav Pelcl,

Narozen:

28. 5. 1982,

Trvale bytem:

Praha – Modřany, Staromodřanská 240/15, PSČ: 143 00,

Právně zastoupený:

JUDr. Robertem Kučerou, advokátem, č. licence 9559,

se sídlem Praha 7, Dukelských hrdinů 29/471, PSČ: 170 00

Jméno a příjmení:

Ing. Martin Maloš, Ph.D.,

Narozen:

22. 2. 1977,

Trvale bytem:

Praha 2, Kateřinská 14, PSČ: 128 00,

Právně zastoupený:

JUDr. Robertem Kučerou, advokátem, č. licence 9559,

se sídlem Praha 7, Dukelských hrdinů 29/471, PSČ: 170 00

Přílohy:

- 1) fotografie vlajek vyvěšených Oznamovateli
- 2) fotografie pláště budovy, kde došlo k vyvěšení vlajek Oznamovateli
- 3) popis na facebookovém profilu p. Jana Krupičky
- 4) fotografie vlajky ve výloze kadeřnictví Journal v pasáži Oasis
- 5) článek serveru policista.cz „*Policie stále dluží vysvětlení kontroverzních zákroků v souvislosti s návštěvou prezidenta Číny*“
- 6) článek serveru aktualne.cz „*Tibetská vlajka v okně u hotelu s prezidentem odstřelovačem vadila, zatažené žaluzie ne*“
- 7) článek serveru idnes.cz „*Tibetské vlajky musely z oken dolů. Mohly zakrývat střelce, řekla policie*“
- 8) článek serveru lidovky.cz „*Sundejte tu tibetskou vlajku, nařídila jim policie. Hiltonu už visí znova*“ ze dne 30. 3. 2016
- 9) článek časopisu Respekt „*FAMU je jen první krok, policejního prezidenta čeká strastiplná cesta*“
- 10) článek časopisu Respekt „*Kdo poslal policii na FAMU kvůli tibetské vlajce?*“
- 11) článek časopisu Respekt „*Čínská lekce*“
- 12) článek časopisu Respekt „*Jako panovník ve své kolonii*“
- 13) článek časopisu Respekt „*Bránili jsme Hrad*“
- 14) článek serveru idnes.cz „*Komorous je nově generálem. Polepšil si i Tuhý či šéf hasičů Ryba*“
- 15) „*Společné prohlášení nejvyšších ústavních činitelů České republiky*“ ze dne 18. října 2016
- 16) Program státní návštěvy prezidenta Čínské lidové republiky v České republice
- 17) Žaloba proti nezákonnému zásahu veřejného ozbrojeného sboru ze dne 27. 5. 2016
- 18) Vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 9.8.2016
- 19) Replika k vyjádření žalovaného ze dne 29.8.2016
- 20) Vyjádření žalovaného ze dne 20.12.2016
- 21) Návrh na doplnění dokazování a vyjádření k podání žalovaného ze dne 12.1.2017
- 22) Znalecký posudek z oboru elektronika, odvětví zařízení národní obrany a bezpečnosti zapsaný do deníku znalce Ing. Jiřího Bernatíka pod č.j. 288
- 23) Rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 6 A 92/2016 - 120 ze dne 12. prosince 2017
- 24) Upozornění na nezákonný postup policistů podané Ing. Ladislavem Pelclem dne 12.4.2016
- 25) Stížnost na postup policistů – vyrozumění o vyřízení vydané Obvodním ředitelstvím Policie Praha III ze dne 7. června 2016, č.j. KRPA-139468-25/ČJ-2016-001357-S-5
- 26) plná moc právního zástupce
- 27) plná moc právního zástupce

Oznamovatelé **Ing. Ladislav Pelcl** a **Ing. Martin Maloš, Ph.D.** (dále jen „**Oznamovatelé**“) podávají trestní oznámení na neznámého pachatele pro podezření ze spáchání zločinu zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, alternativně pro spáchání přečinu maření úkolu úřední osoby z nedbalosti dle § 330 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Trestní oznámení**“).

Oznamovatelé podávají toto Trestní oznámení na Vrchní státní zastupitelství z důvodu, že dle informací uvedených v médiích se již Vrchní státní zastupitelství ze své iniciativy rozhodlo dne 30.3.2016 zabývat podezřením se spáchání níže popsaného trestného činu. K tomuto kroku Oznamovatelé přistupují s ohledem na hospodárnost řízení. Pro případ, že by výše nadepsané státní zastupitelství nebylo příslušné, žádají Oznamovatelé o postoupení příslušnému státnímu zastupitelství, kterým může být Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 8 (dle místa, kde čin vyšel najevo), popřípadě jiné státní zastupitelství a o vyrozumění o tomto postoupení.

Odůvodnění:

I.

Popis zásahu vůči Oznamovatelům

Ve dnech 28. – 30. března 2016 se uskutečnila státní návštěva Xi Jinpinga, prezidenta Čínské lidové republiky (dále také „**ČLR**“) a generálního tajemníka Ústředního výboru Komunistické strany Číny (dále jen „**chráněná osoba**“), v České republice. V souvislosti s touto návštěvou byla zvýšena bezpečnostní opatření v okolí objektů, kde delegace chráněné osoby sídlila nebo kde se aktuálně nacházela.

Oznamovatelé byli zaměstnanci společnosti, jejíž pracoviště se nachází na adrese Ke Štvanici 656/3, 186 00 Praha 8, v 6. patře budovy „Diamond Point“. Okna kanceláře Oznamovatele Ing. Martina Maloše směřují k budově hotelu Hilton, ve kterém byla v době státní návštěvy ubytována chráněná osoba. Oznamovatelé se rozhodli tak jako mnoho jiných vyjádřit svůj nesouhlas s politikou Čínské lidové republiky v oblasti lidských práv a přístupu k menšinám. Dne 29. 3. 2016 za účelem vyjádření tohoto nesouhlasu vylepili přibližně v 10:00 na okna kanceláře dva archy papíru ve formátu A3, na kterých byla vytištěna vlajka Tibetu a Tchaj-wanu.

Přibližně v 10:06 se na pracoviště Oznamovatelů dostavili dva příslušníci Policie České republiky (dále také „**Policie**“), kteří se prokázali identifikačními průkazy se služebními čísly 266635 a 317609, kteří na pracovišti hledali vyvěšené vlajky. Dle později získaného vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 9. 8. 2016 byli tito příslušníci Policie „*pod přímým velením Útvaru pro ochranu ústavních činitelů*“ a v tomto případě bylo vyvěšení vlajek a pohyb osob vyhodnoceno jako bezpečnostní riziko pracovníky Útvaru rychlého nasazení. Oznamovatel Ing. Ladislav Pelcl po jejich vstupu na pracoviště začal pořizovat na svůj mobilní telefon audiovizuální záznam. Policisté Oznamovatele důrazně vyzvali k odstranění vlajek z okna, což odůvodnili potřebou odstřelovačů vidět, kdo se za nimi „skrývá“. Uvedli, že pracoviště Oznamovatelů je „vymezeným prostorem“ s tím, že o tom byli „všichni“ s předstihem poučeni. Následně vyzvali Oznamovatele k předložení občanských průkazů a důrazně zakázali pořizování audiovizuálního záznamu ze zásahu. Oznamovatel Ladislav Pelcl se zákazu podvolil a nahrávání ukončil. Oznamovatelé vlajky následně za přítomnosti policistů odstranili a občanské průkazy předložili. Policisté následně pohrozili, že v případě opětovného vyvěšení vlajek budou Oznamovatelé „odvedeni na služebnu“.

Dne 12.4.2016 podali Oznamovatelé „Upozornění na nezákonný postup policistů“, které bylo následně Policií vyhodnoceno jako stížnost. Tato stížnost byla vyhodnocena skupinou vnitřní kontroly Obvodního ředitelství policie Praha III jako částečně důvodná. Z tohoto důvodu bylo uloženo zjištěná pochybení příslušníků Policie projednat podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Šetřením Policie nicméně *„nebylo zjištěno, že by ze strany policie došlo k nezákonným zásahům do práv občanů na svobodu projevu.“*

Důkaz:

- Stížnost na postup policistů – vyrozumění o vyřízení vydané Obvodním ředitelstvím Policie Praha III ze dne 7. června 2016, č.j. KRPA-139468-25/ČJ-2016-001357-S-5
- Kopie Úředního záznamu ze dne 30.3.2016, č.j. KRPA-121815-2/PŘ-2016-001110

Dne 27.5.2016 Oznamovatelé podali žalobu proti zásahu, pokynu či donucení k Městskému soudu v Praze, ve které namítli nezákonnost postupu příslušníků Policie České republiky spočívajícího mimo jiné v:

- v příkazu odstranit vylepený papír s vytištěnou vlajkou Tibetu a Tchaj-wanu z okna budovy a
- v zákazu pořizování audiovizuálního záznamu zásahu příslušníků Policie České republiky.

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2017 sp.zn. 6 A 92/2016 potvrdil, že zásah Policie České republiky spočívající v příkazu Oznamovatelům odstranit vylepené papíry s vytištěnou vlajkou Tibetu a Tchaj-wanu z okna budovy a v zákazu pořizování audiovizuálního záznamu zásahu příslušníků Policie České republiky byl nezákonný. Konkrétně soud uvedl, že po zjištění skutkových okolností *„dospěl k závěru, že příkaz policie ke snětí dvou vyvěšených papírů, které příslušné okno clonily asi ve 30 % plochy, a na nichž byly vytištěny vlajky Tibetu a Tchaj-wanu, a to poté, co policie zjistila totožnost osob, které se v příslušné kanceláři nacházely, a poté, co zjevně provedla vizuální kontrolu těchto prostor i osob, které se v kanceláři nacházely z hlediska případné nebezpečnosti ve vztahu ke chráněné osobě ubytované naproti této budově, nebyl přiměřeným, neodpovídal požadavku přiměřenosti postupu policie podle ust. § 11 zákona o policii, a tím tak nepřípustně zasáhl do ústavního práva žalobců na svobodu projevu podle článku 17 Listiny základních práv a svobod.“*

V daném případě podle názoru soudu stačilo, aby Policie *„provedla kontrolu příslušných prostor (kanceláře), ztotožnila osoby, které se zde nacházely (kontrolou občanských průkazů), přičemž ze znaleckého posudku vyplývá, že příslušnou technikou mohla i za vyvěšenými vlajkami monitorovat pohyb osob. Všechny tyto skutečnosti ve svém souhrnu tak svědčí tomu, že příkaz ke snětí vlajek byl již zbytečný pro daný zákrok a účel (ochrana bezpečnosti chráněné osoby ubytované naproti v hotelu).“*

Důkaz:

- Žaloba proti nezákonnému zásahu veřejného ozbrojeného sboru ze dne 27.5.2016
- Rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 6 A 92/2016 - 120 ze dne 12. prosince 2017
- Vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 9.8.2016
- Vyjádření žalovaného ze dne 20.12.2016
- Návrh na doplnění dokazování a vyjádření k podání žalovaného ze dne 12.1.2017
- Upozornění na nezákonný postup policistů podané Ing. Ladislavem Pelclem dne 12.4.2016

II.

Tematicky obdobné zásahy

Oznamovatelé mají za to, že skutečným důvodem pro zásah nebylo zajištění bezpečnosti chráněné osoby, ale spíše potlačení projevů protestu proti politice Čínské lidové republiky tak, aby takové projevy nebyly chráněné osobě na očích. K obdobným incidentům, tedy k příkazům k odstranění vlajek, došlo nejen v jiných kancelářích a provozovnách podniků v okolí hotelu Hilton, ale i na dalších místech například v bytech, školách, výstavních sálech nebo na ulicích, kde mohly být vlajky delegaci chráněné osoby viditelné.

Níže Oznamovatelé uvádějí stručný popis dalších zásahů proti projevům nesouhlasu s politikou Čínské lidové republiky, ať už byly projeveny v jakékoli podobě. Vzhledem k četnosti zásahů se museli Oznamovatelé v některých případech spoléhat na informace z médií.

Dle článku Lidových novin nazvaného „*Sundejte tu tibetskou vlajku, nařídila jim policie. V kanceláři u Hiltonu už visí znova*“ Policie skrze svoji mluvčí Andreu Zoulovou přiznala, že byly odstraňovány předměty z oken v téměř deseti případech. Obdobnou informaci týkající se počtu incidentů médiím potvrdil i mluvčí policejního prezidenta Jozef Bocián (uvedeno v článku serveru aktualne.cz „*Tibetská vlajka v okně u hotelu s prezidentem odstřelovačům vadila, zatažené žaluzie ne*“). Média se zmiňovala o dvou desítkách stížností proti postupu Policie (uvedeno v článku článku časopisu Respekt „*Kdo poslal policii na FAMU kvůli tibetské vlajce?*“).

1. **Jednání proti Janu Krupičkovi a Karlu Znojenskému v jiné budově v blízkosti hotelu Hilton**

Zaměstnanci společnosti, která měla kancelář v jiné budově naproti hotelu Hilton, na adrese Pobřežní 620/3, 186 00 Praha 8, Jan Krupička a Karel Znojenský se stejně jako Oznamovatelé rozhodli dne 29. 3. 2016 projeviti svůj nesouhlas s politikou Čínské lidové republiky vyvěšením vlajky Tibetu do oken budovy, kde pracovali. Vlajka byla vyvěšena vysoko v okně, aby nevadila odstřelovačům ve výhledu. Příslušníci Policie přibližně po tři čtvrtě hodiny po vyvěšení vlajky přišli na jejich pracoviště a pana Krupičku a Znojenského vyzvali, aby vlajku z okna sejmuli s varováním, že „*pokud vyvěsí vlajku Tibetu podruhé, tak už s tím můžou mít velký problém*“.

Důkaz:

- upozornění na nezákonný postup ze dne 12. dubna 2016 podané Ladislavem Pelclem
- fotografie a popis na facebookovém profilu p. Jana Krupičky
- článek serveru policista.cz „*Policie stále dluží vysvětlení kontroverzních zákroků v souvislosti s návštěvou prezidenta Číny*“
- článek serveru aktualne.cz „*Tibetská vlajka v okně u hotelu s prezidentem odstřelovačům vadila, zatažené žaluzie ne*“
- článek serveru lidovky.cz „*Sundejte tu tibetskou vlajku, nařídila jim policie. V kanceláři u Hiltonu už visí znova*“ ze dne 30. 3. 2016

2. **Odstranění tibetské vlajky z výlohy kadeřnictví Journal v pasáži Oasis v blízkosti hotelu Hilton**

Vlajka Tibetu byla umístěná taktéž ve výloze kadeřnictví Journal, které se nachází uvnitř pasáže Oasis na adrese Sokolovská 394/17, Karlín, 180 00 Praha 8. Východ z této pasáže ve směru k hotelu Hilton byl po dobu státní návštěvy chráněné osoby z bezpečnostních důvodů

trvale uzavřen. Michael Janeček za výlohu tohoto kadeřnictví vyvěsil časně ráno dne 29. března tibetské vlajky. Přibližně v 7:50 se pak v prostoru pasáže objevilo cca 8 uniformovaných policistů, kteří obsluže „*dali velmi důrazně najevo, že vlajky mají být odstraněny*“, aniž by udali důvod. Michal Janeček následně vlajky znovu okolo jedenácté hodiny vyvěsil a Policie tentokrát již znovu nezasáhla.

Důkaz:

- fotografie vlajky ve výloze kadeřnictví Journal v pasáži Oasis
- upozornění na nezákonný postup policistů podané Ing. Ladislavem Pelclem dne 12.4.2016

3. Vyvěšení vlajek v budově Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění (FAMU)

Na průčelí budovy FAMU byly se svolením kanceláře děkana studenty vyvěšeny dvě tibetské vlajky, přičemž k vyvěšení vlajek došlo v době, kdy se konalo na nedalekém Žofíně fórum za účasti čínské prezidentské delegace. Dva policisté v civilu, údajně běžní kriminalisté, se přišli zeptat na děkanát fakulty, zda jde o povolenou výzdobu, a upozorňovali na to, že se „*ty vlajky nelíbí Číňanům*“. Děkanát fakulty odmítl vlajky sejmout. V tomto případě se již policejní prezident Tomáš Tuhý omluvil za své podřízené. Lítost nad incidentem vyjádřil i tehdejší ministr vnitra Milan Chovanec.

Důkaz:

- článek časopisu Respekt „*Kdo poslal policii na FAMU kvůli tibetské vlajce?*“
- článek časopisu Respekt „*FAMU je jen první krok, policejního prezidenta čeká strastiplná cesta*“
- článek časopisu Respekt „*Čínská lekce*“

4. Odstranění tibetské vlajky z oken galerie Vltavín

Dne 30. března v ranních hodinách byli donuceni sejmout z oken tibetskou vlajku i zaměstnanci galerie Vltavín, která sídlí na Masarykově nábřeží v blízkosti paláce Žofín, kde se v inkriminovanou dobu konalo ekonomické fórum, které navštívil i prezident ČLR. Dle výpovědi zúčastněných osob, příslušníci Policie na obranu svého požadavku uvedli, že okno bylo vyhodnoceno jako bezpečnostní hrozba ostřelovačem, který působil na Žofíně.

Důkaz:

- článek serveru idnes.cz „*Tibetské vlajky musely z oken dolů. Mohly zakrývat střelce, rekla policie*“

5. Odstranění vlajky z oken Jana F. a paní Barbory Gardelkové

Tibetská vlajka byla také odstraněna z oken paní Barbory Gardelkové, jejíž okno v prvním patře směřovalo do průčelí Lichtenštejnského paláce, kde se ten den mělo konat setkání chráněné osoby s českými politiky. Příslušníci Policie tuto vlajku z oken v prvním patře v přibližně čtyřmetrové výšce sejmuli pomocí přisunutých štaflí. Vlajka Tibetu byla paní Gardelkové vrácena po urgencích až daný den večer.

O obdobném případě muže, jehož totožnost byla zveřejněna pod zkratkou Jan F., pojednává článek časopisu Respekt nazvaný „*Čínská lekce*“. Podle tohoto článku panu Janu F. „*u dveří zazvonila dvojice policistů a přinutila jej sundat z okna malou tibetskou vlajku. Pokud to prý neudělá, bude „řešen“, tedy odveden pro podezření z „přestupku nebo trestného činu*“.

Podle vyjádření Jana F. příslušníci Policie jasně nezdůvodnili z jakého důvodu by měl vlajku z oken sejmut.

Důkaz:

- článek časopisu Respekt „Čínská lekce“

Další dva uvedené případy se již přímo netýkají odstraňování vlajek z očí veřejnosti, nicméně Oznamovatelé jejich uvedením chtějí doložit, že postupy příslušníků Policie ve spojitosti s návštěvou čínské delegace nebyly standardní i v souvislosti s tematicky jinými případy.

6. Případ napadení a následného zadržení reportéra Ondřeje Mazury

Reportér deníku referendum Ondřej Mazura se nacházel na Evropské třídě, když mu dav osob chystající se aktivně vítat delegaci prezidenta ČLR nejdříve odcizil tibetskou vlajku, kterou měl Ondřej Mazura v danou chvíli u sebe, a následně, když se ji reportér snažil získat zpět, byl tímto davem fyzicky napaden. Tomuto incidentu na místě přihlíželi desítky příslušníků Policie. Následně byl napadený reportér převezen na policejní služebnu do Bartolomějské ulice. Příslušníci Policie přesto, že byli svědky napadení, nezajistili ani neztotožnili žádného z útočníků.

Důkaz:

- článek serveru policista.cz „Policie stále dluží vysvětlení kontroverzních zákroků v souvislosti s návštěvou prezidenta Číny“

7. Soustavné policejní kontroly automobilu táhnoucího za sebou billboard Dalajlamy

Signatáři petice Chceme zůstat součástí demokratického světa Jana Leitkepová a Vladan Brož soustavně během návštěvy čínské delegace vozili po Praze billboard, na kterém byl společně vyobrazen Václav Havel s Dalajlamou, vrcholným duchovním a kulturním představitelem tibetského exilu. Podle jejich výpovědi byl jejich vůz cílem vytrvalých policejních kontrol.

Důkaz:

- článek časopisu Respekt „Bránili jsme Hrad“
- článek časopisu Respekt „Čínská lekce“

III.

Odůvodnění toho, proč jsou Oznamovatelé přesvědčeni, že došlo k udělení pokynu

Oznamovatelé mají za to, že zásahy proti osobám vyjadřujícím nesouhlas s politikou ČLR, nelze hodnotit pouze izolovaně, ale je nutné zvažovat celý kontext zásahů v místech, kde se pohybovala delegace Čínské lidové republiky. Tyto případy vedou k závažnému podezření, že skutečným záměrem Policie nebyla jen ochrana chráněné osoby, ale především eliminace projevů nesouhlasu s politikou ČLR. Takové podezření Oznamovatelé považují za krajně závažné, ohrožující samotnou podstatu demokratického právního státu, tak jak je vyjádřena v člancích 1. odst. 1 Ústavy a člancích 2 odst. 2 a 17 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené usnesením předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. (dále jen „**Listina základních práv a**

svobod“), obsahujících zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí a zaručujících svobodu projevu. Některé z výše uvedených případů jsou ostatně rovněž předmětem soudního přezkumu.

Policejní prezident Tomáš Tuhý ve svém dopise děkanovi FAMU ze dne 11.4.2016 interpretoval incident tak, že k excesu došlo z důvodu přílišné horlivosti podřízených. Z toho by vyplývalo, že veřejnost by se neměla znepokojovat, neboť jednotlivé případy pochybení příslušníků Policie budou standardním postupem prošetřeny v rámci kárných řízení a bude zjištěno, zda nedošlo ke kázeňskému provinění. Z pohledu Oznamovatelů vysvětlení Policie neodpovídá četnosti incidentů, kdy docházelo k omezování projevů nesouhlasu s politikou ČLR.

Předně Oznamovatelům připadá vysoce nepravděpodobné, že by došlo k tak vysokému počtu izolovaných excesů příslušníků Policie nebo jejich nadřízených v tak krátké době. Oznamovatelé považují spíše za pravděpodobné, že postup příslušníků Policie vycházel z existence jednotného plošného pokynu k určitému jednání.

Další indicií, se kterou Oznamovatelé operují, je anonymní výpověď údajného policisty, která naznačuje, že určité zaměření se na tibetské vlajky ze strany Policie muselo existovat. V článku časopisu Respekt nazvaném „*Bránili jsme Hrad*“ popisoval jeden anonymní příslušník Policie vzpomínky na akci takto: „*Od rána vnímám dění ve vysílačce. Spousta chaosu a nedorozumění, jasně dané pokyny, které se následně ve zmatku odvolávají. Nic nezvyklého. Zaráží mě však četnost informací směřujících k operačnímu důstojníkovi a týkajících se například vyvěšování tibetských vlajek. Zní to, jako bychom si konečně definovali nepřitele.*“

Důkaz:

- článek časopisu Respekt „*Bránili jsme Hrad*“

Dle názoru Oznamovatelů, by se orgány činné v trestním řízení měly zabývat otázkou možného pokynu nejen proto, že mají ze zákona povinnost stíhat všechny trestné činy, o nichž se dozví, ale i proto, že zde může existovat veřejný zájem na prošetření možného systémového selhání. Oznamovatelé jsou přesvědčeni, že je zde možnost, že by státní zastupitelství mohlo díky přezkumu záznamů policejní komunikace zpětně rekonstruovat, zda pokyn existoval a od koho pocházel. Tento návrh důkazu Oznamovatelé považují za vhodný k provedení i přesto, že si jsou vědomi, že je vysoce pravděpodobné, že řada klíčových záznamů, které by mohly soužit jako důkazy o existenci či neexistenci pokynu a jeho zdroje, již nemusí existovat.

Důkaz:

- Přezkum záznamů komunikace příslušníků Policie ČR během státní návštěvy prezidenta ČLR a jeho delegace s těmi příslušníky, kteří dávali pokyn/y k odstranění vlajek a symbolů z veřejnosti viditelných míst nebo přímo vlajky odstraňovali
- Výslech osob, vůči kterým výše popsání zásahy Policie směřovaly

IV.

Právní hodnocení

Z výše uvedeného je zřejmé, že k excesům ze strany příslušníků Policie nedocházelo pouze ojediněle, ale že systematicky docházelo k omezování svobody projevu určitého názoru. Oznamovatelé podávají toto Trestní oznámení z důvodu, že se domnívají, že mohlo dojít ke spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**TZ**“). Trestný čin zneužití

pravomoci úřední osoby spáchá „úřední osoba, která v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

- a) vykonává svojí pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu,
- b) překročí svojí pravomoc, nebo
- c) nesplní povinnost vyplývající z její pravomoci. “

Vzhledem k tomu, že toto Trestní oznámení směřuje proti neznámému pachateli, není známo, zda pachatelem byla úřední osoba ve smyslu § 127 TZ. Nicméně je vysoce pravděpodobné, že k udělení pokynu, mohlo dojít ze strany příslušníka ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru, tedy úřední osobou dle § 127 odst. 1 písm. e) TZ.

Nezbytným aspektem naplnění skutkové podstaty trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby, je existence zaviněného jednání pachatele, tedy existence úmyslu pachatele *způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch*. Dle přesvědčení Oznamovatelů byla snaha zabránit možné urážce chráněné osoby a ohrožení současných i budoucích ekonomických příležitostí České republiky a jejích podnikatelů v Čínské lidové republice primární pohnutkou nebo také úmyslem pachatele. Konkrétně bylo dle přesvědčení Oznamovatelů primárním úmyslem pachatele „*opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch*“. Dle Komentáře k trestnímu zákoníku může být neoprávněné zvýhodnění jak materiální, tak i imateriální (Velké komentáře, Šámal a kol., Trestní zákoník II, §140 – 421, C.H.Beck, 2010, str. 2874, dále jen „**Komentář k trestnímu zákoníku**“). Bez znalosti identity pachatele a jeho kontaktů není možné určit, zda v jeho případě mohlo dojít k zvýhodnění pro něj nebo pro jiného či obojí a zda šlo o prospěch materiální nebo imateriální.

Možností je v tomto případě nespočet a pro jejich pochopení je potřeba se hlouběji zabývat kontextem celého zásahu. Účelem pozvání prezidenta ČLR do České republiky bylo nastolit ve vztahu s ČLR nový směr zahraniční politiky, který by odpovídal doktríně ekonomické diplomacie. Tato doktrína je směrem zahraniční politiky, jehož primárním cílem je udržovat dobré vztahy s významnými zahraničními partnery. V případě snahy ulehčit přístup svých podnikatelů na trh zemí, kde vládou autoritářské režimy, ekonomická diplomacie jako doktrína radí nijak se nevměšovat do vnitřních záležitostí daných států a to ani konstruktivním dialogem o tématech jako je dodržování lidských práv v dané zemi nebo práv minorit.

Neoprávněný prospěch ze zakrytí symbolů, které by mohly prezidenta ČLR a jeho delegaci urazit, mohla mít řada podnikatelů, například ti, kteří na trhu ČLR již aktivně působí. Dále mohlo jednání Policie ČR přispět k uskutečňování záměru vytvořit z České republiky jakousi imaginární bránu do EU pro čínské investice či k zapojení země do projektu Nové hedvábné cesty. Kromě podnikatelů mohli mít ze zásahu neoprávněný prospěch i ti, kteří ekonomickou diplomacií prosazují jako směr přístupu k autoritářským režimům z přesvědčení. Třetí možností je, že pokyn má původ na některé z úrovní Policie a vznikl v úmyslu vyhovět deklarované linii zahraniční politiky České republiky. V této souvislosti je možné připomenout skutečnost, že i přesto, že akce orientovaná na ochranu chráněné osoby byla doprovázena řadou excesů ze strany příslušníků Policie, byli krátce po návštěvě čínské delegace povýšení policejní prezident Tomáš Tuhý a šéf Útvaru ochrany ústavních činitelů Jiří Komorous.

Důkaz:

- článek serveru idnes.cz „*Komorous je nově generálem. Polepšil si i Tuhý či šéf hasičů Ryba*“

Způsobení závažné újmy jinému nebo jiným bylo v tomto případě dle přesvědčení Oznamovatelů pouze sekundárním, nepřímým úmyslem pachatele a zároveň i prostředkem, jak

docílit pro sebe nebo pro jiného neoprávněný prospěch. Zavinění ve formě nepřímého úmyslu ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) TZ Oznamovatelé spatřují v tom, že pachatel dle jejich přesvědčení „*věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.*“ Porušením či ohrožením bylo v tomto případě způsobení jiné závažné újmy v podobě dočasného omezení ústavně zaručených práv. Oznamovatelé jsou s ohledem na kontext celé události přesvědčeni, že úmyslem pachatele bylo v oblastech, které mohly být viditelné členům delegace prezidenta ČLR, omezit na limitovanou dobu svobodu projevu. Tato práva jsou garantována každému článkem 17 Listiny základních práv a svobod. Omezování ústavně zaručených práv odpovídá úmyslu způsobit jinému jinou závažnou újmu, neboť pod tímto pojmem je „*třeba rozumět újmu imateriální, jako je škoda na právech, na zdraví, morální újma*“ atd. (Komentář k trestnímu zákoníku, 2874).

Posledním znakem obecné skutkové podstaty trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby je naplnění jednoho ze tří způsobů neoprávněného jednání pachatele, tedy zneužití pravomoci:

- výkonem své pravomoci způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu,
- překročením své pravomoci, nebo
- nesplněním povinnosti vyplývající ze své pravomoci.

Předně je třeba rekapitulovat, k čemu ze strany příslušníků Policie hromadně docházelo. Policie České republiky je jako součást exekutivy i součástí státní moci a proto se na její příslušníky vztahuje čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého „*le státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který stanoví zákon.*“ Oznamovatelé stejně jako další poškozené osoby vyvěšením vlajek do oken, do výloh či jinam realizovali své ústavní právo na svobodu projevu.

Dle § 11 písm. c) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zoP**“), je příslušník Policie povinen „*postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.*“ V tomto případě byla sledovaným účelem ochrana tělesné integrity chráněné osoby.

Oznamovatelé nezpochybňují pravomoc Policie provádět prohlídky při zajišťování bezpečnosti chráněné osoby. Poukazují však na nepřiměřenost a plošnost výše popsaných prohlídek a především pak na nepřiměřenost a nezákonnost následných příkazů k odstraňování vlajek. Dále dle § 49 odst. 5 zoP prohlídkami nesmí být sledován jiný zájem než zajištění bezpečnosti chráněné osoby. Příslušníkům Policie muselo být i při základní znalosti kontextu situace v ČLR zřejmé, že akt vyvěšení vlajky Tibetu je spojen s uplatňováním práva na svobodu projevu a tudíž i jakékoli omezení je zásahem do tohoto ústavně zaručeného práva. Dále dle přesvědčení Oznamovatelů muselo být po prohlídce prostor příslušníkům Policie jasné, že osoby vyvěšující vlajky neměly v úmyslu ohrozit fyzickou integritu chráněné osoby.

V tomto případě jednání pachatele odpovídá „*výkonu pravomoci způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu*“ podle § 329 odst. 1 písm. a) TZ. Ve výše popsaných a mnoha jiných případech došlo k výkonu pravomocí způsobem odporujícím:

- § 11 písm. c) zoP (zásada přiměřenosti zásahu)
- § 49 odst. 5 zoP (prohlídka objektu „*nesmí sledovat jiný zájem než zajištění bezpečnosti chráněné osoby*“),
- § 49 odst. 2 zoP (oprávnění Policie při zajišťování bezpečnosti chráněné osoby „*provést prohlídku osoby, zavazadla, věci dopravního prostředku nebo objektu nacházejícího se*

v prostoru, ze kterého by bylo možno ohrozit bezpečnost chráněné osoby“, nikoli vydávat pokyny k odstranění předmětů z objektu),
- čl. 2 odst. 2 ve spojení s čl. 17 odst. 4 LZPS.

Policisté na pokyn ostřelovačů obcházeli místa, která ostřelovači označili s tím, že jim vlajky údajně brání ve výhledu. Nicméně jak dokazuje řada fotografií, nahrávek a svědeckých výpovědí, zatažené žaluzie ani větší neprůhledné objekty v oknech (jako například velké květináče) údajně ostřelovačům nepřekážely, zatímco vlajky z papíru ano.

Dle vyjádření Policie obsaženého ve vyrozumění o vyřízení stížnosti Oznamovatelů ze dne 7.6.2016 *„úplné zaclonění skleněných výplní pomocí textilní, plastové nebo kovové žaluzie bylo možno většinou prověřovat technickými prostředky (např. termovizi). Částečné zaclonění skleněné výplně byla situace z bezpečnostního hlediska vyhodnocována zpravidla jako bezpečnostní riziko s nutností fyzického prověření.“*

První z tvrzení o tom, že *„zaclonění skleněných výplní pomocí textilní, plastové nebo kovové žaluzie bylo možno většinou prověřovat“* termovizí považují Oznamovatelé za vysoce pravděpodobné, protože pokud by tomu tak nebylo, mohly být centrálně ovládané žaluzie vytaženy nahoru, tak jak tomu bylo v případě návštěvy prezidenta USA Obamy.

Druhé z tvrzení však Oznamovatelé považují za zavádějící. Vyvěšené vlajky nebyly tak velké, aby umožňovaly dostatečné skrytí případného útočníka za nimi. Například v případě Oznamovatelů zakrývaly vlajky pouze přibližně 30 % okenní výplně. V dalších výše popsaných případech vlajky obvykle zakrývaly ještě menší část okna, protože byla obvykle v okně vyvěšena pouze jedna vlajka. Ve většině případů tak stačila i pouhá vizuální kontrola předmětných oken dalekohledem. I v případě, kdyby jak tvrdí Policie, papír znemožňoval kontrolu místnosti termovizí a dalšími monitorovacími zařízeními a vlajky by byly natolik velké, že by mohly zakrýt případného útočníka, bylo možné zákrok ze strany Policie provést přiměřenějším způsobem, například nařízením přesunu vlajky do jiné části okna, kde by ve výhledu nebránily (např. zcela nahoru doprostřed). Na základě těchto skutečností, jsou Oznamovatelé přesvědčeni, že zásah Policie nesledoval legitimní cíl v podobě ochrany chráněné osoby, protože v takovém případě by pokyny ze strany Policie byly jiné.

Závěry znaleckého posudku, který byl vypracován znalcem pověřeným soudci Městského soudu v Praze v řízení vedeném pod sp. zn. 6 A 92/2016, výše uvedené druhé tvrzení Policie také rozporují. Podle závěrů pověřeného znalce lze dovodit, že Útvar pro ochranu ústavních činitelů *„v dané době s pravděpodobností hraničící s jistotou disponoval technikou s možností identifikovat vzdáleně v městské viditelnosti osoby v místnosti s částečně zacloněnými skleněnými výplněmi – například nalepením papírových vlajek běžně dostupného provedení s pokrytím cca 30% skleněné plochy okenní výplně.“* Dále znalec uvedl, že *„s ohledem na dílčí zbavení mlčenlivosti lze uvést pouze obecně, že pro daný případ byly použity optické/monitorovací a záznamové prostředky profesionálního provedení umožňující identifikaci osob v daném prostoru.“* Generálně lze tedy uvést, že s výše popsanou technikou *„lze rozpoznat počet osob v místnosti a případně (v závislosti na druhu zbraně – krátké / dlouhé aj.) i jejich vyzbrojení palnými zbraněmi.“*

Ohledně soudních rozhodnutí, Oznamovatelé disponují pouze rozsudkem Městského soudu v Praze ve věci zásahu proti nim, přičemž dle odůvodnění tohoto rozhodnutí Městský soud v Praze došel k závěru, že *„všechny skutečnosti v svém souhrnu tak svědčí tomu, že příkaz ke snětí vlajek byl již zbytečný pro daný zákrok a účel (ochrana bezpečnosti chráněné osoby ubytované naproti v hotelu)“*. Vzhledem k tomu, že zásahy příslušníků Policie měly ve výše uvedených případech velmi podobný charakter i průběh, Oznamovatelé jsou přesvědčeni, že i

ostatní výše popsané zásahy proti osobám vyvěšujícím vlajky, byly pravděpodobně také nezákonné, tak jako v jejich případě.

Důkaz:

- Stížnost na postup policistů – vyrozumění o vyřízení vydané Obvodním ředitelstvím Policie Praha III ze dne 7. června 2016, č.j. KRPA-139468-25/ČJ-2016-001357-S-5
- Znalecký posudek z oboru elektronika, odvětví zařízení národní obrany a bezpečnosti zapsaný do deníku znalce Ing. Jiřího Bernatíka pod č.j. 288
- Návrh na doplnění dokazování a vyjádření k podání žalovaného ze dne 12.1.2017
- Rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 6 A 92/2016 - 120 ze dne 12. prosince 2017

Dle názoru Oznamovatelů, lze uvažovat i o kvalifikované skutkové podstatě trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 2 písm. b) tedy spáchání činu na jiných pro jejich politické přesvědčení. Jak uvádějí Oznamovatelé výše, dle jejich přesvědčení bylo způsobení jiné závažné újmy na právech jiných nepřímým úmyslem pachatele, nicméně pachatel věděl, že svým pokynem může toto způsobit a byl s tím srozuměn. V tomto případě nemuselo nutně jít o přesvědčení poškozených, týkající se nesouhlasu s politikou Čínské lidové republiky v oblasti lidských práv či ve vztahu k požadavkům tibetské exilové vlády, požadavkům Tchaj-wanu nebo k požadavkům separatistických hnutí v provincii Sin-t'iang (známé také jako Ujgursko). Mohlo jít i o spáchání trestného činu na jiných pro jejich politické přesvědčení, ze kterého pro pachatele vyplývalo, že poškození nesouhlasí s politikou ekonomické diplomacie. Poškození svým jednáním ohrožovali vyvěšením vlajek určitou image České republiky, která byla podporovaná i českou vládou, a proto proti nim bylo dle názoru Oznamovatelů zasaženo.

Důkaz:

- jako důkaz určité podpory politice ekonomické diplomacie by mohlo sloužit „*Společné prohlášení nejvyšších ústavních činitelů České republiky*“ ze dne 18. října 2016, jehož cílem bylo odsoudit schůzku ministra kultury s Dalajlamou

Alternativní možností, jak právně kvalifikovat jednání, jehož důsledkem bylo omezování svobody projevu Oznamovatelů a dalších osob, je, že ze strany osob, které policejní operaci vedly, došlo ke spáchání trestného činu maření úkolu úřední osoby z nedbalosti dle § 330 odst. 1 TZ. Tohoto trestného činu se dopustí „*úřední osoba, která při výkonu své pravomoci z nedbalosti zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého úkolu.*“

Ve výše popsaném případě lze uvažovat o podstatném ztížení splnění důležitého úkolu ochrany chráněné osoby. Velení dané akce mohlo svými pokyny podřízeným zkomplikovat plnění důležitého úkolu tím, že po nich požadovalo nejen, aby prováděli prohlídky prostoru, ale i nad rámec § 49 odst. 2 zoP požadovali odstranění vlajek a symbolů z veřejnosti viditelných míst. Tím mohli zapříčinit, že ke splnění úkolu bylo potřeba vynaložit více energie, času i prostředků (více k právní kvalifikaci Komentář k trestnímu zákoníku, str. 2882) než by bylo třeba, kdyby postupovali způsobem, který je přiměřený a který nesleduje jiný zájem než zajištění bezpečnosti chráněné osoby tak, jak požaduje § 49 odst. 5 zoP. Plnění důležitého úkolu ochrany chráněné osoby bylo značně zkomplikováno tím, že příslušníci Policie prováděli nadbytečné a minimálně v jednom případě již i soudem potvrzené nezákonné úkony (nezákonnost pokynu Policie byla konstatována Městským soudem v Praze, rozsudkem č.j. 6 A 92/2016 - 120). Právní kvalifikace trestného činu maření úkolu úřední osoby z nedbalosti by přicházela v úvahu v případě, kdyby se nepodařilo prokázat úmysl či nepřímý úmysl osob, které případný pokyn vydaly.

Důkaz:

- Rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 6 A 92/2016 - 120 ze dne 12. prosince 2017

Dle mínění Oznamovatelů bylo zásahů do práva svobody projevu ze strany příslušníků Policie v různých oblastech Prahy zaznamenáno příliš na to, aby šlo o sérii pouhých excesů. To Oznamovatele vede k přesvědčení, že existoval plošný pokyn ze strany osoby či osob, které velely akci či koordinovaly její průběh na výše popsaných místech, směřující k omezování svobody projevu politického názoru, který by mohl znepokojit chráněnou osobu a členy její delegace. Tento pokyn byl nezákonný z výše vymezených důvodů. Jak potvrdily i závěry Znaleckého posudku, Policie disponovala optickými, monitorovacími a záznamovými prostředky, které jí umožňovaly vzdáleně v městské viditelnosti identifikovat osoby a jejich pohyb v místnostech s částečně zacloněnými skleněnými výplněmi. Pokyny k odstranění vlajek byly tudíž nadbytečné, neboť bezpečnost chráněné osoby mohla být zajištěna i bez odstranění vlajek. Cílem tohoto Trestního oznámení není zahájit trestní či jiné řízení proti příslušníkům Policie, kteří pokyn k omezování svobody projevu přímo vykonávali, ale vůči těm, kteří nezákonný pokyn vydali. Z tohoto důvodu podali Oznamovatelé toto Trestní oznámení.

Na závěr by Oznamovatelé rádi připomněli, že výše uvedená právní hodnocení jsou subjektivními hodnoceními Oznamovatelů. Posouzení toho, zda se skutek stal a jakým způsobem, i jeho samotnou právní kvalifikaci ponechávají Oznamovatelé na orgánech činných v trestním řízení.

Oznamovatelé tímto žádají, aby bylo k rukám jejich právního zástupce JUDr. Roberta Kučery doručeno **vyrozumění o opatřeních učiněných v této věci** ve smyslu ustanovení § 158 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů, aby mu byla doručována korespondence vztahující se k této trestní věci a byl informován o postupu řízení a všech procesních úkonech.

V Praze dne 23.1.2018

Ing. Ladislav Pelcl
JUDr. Robert Kučera,
v plné moci

Ing. Martin Maloš, Ph.D.
JUDr. Robert Kučera,
v plné moci